

25 295 Infectieziektenbestrijding

Nr. 734 MOTIE VAN DE LEDEN VAN DER STAAT EN SEGERS

Voorgesteld 18 november 2020

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de verspreiding van het coronavirus in de afgelopen maanden vaak plaatsvond in de werksituatie;

constaterende dat het OMT adviseert om van thuiswerken (ook in de fase «waakzaam») de norm te maken en onderdeel te laten zijn van het basismaatregelenpakket;

verzoekt de regering, te bezien welke impact een dergelijke maatregel heeft op het welbevinden van mensen en nader te onderzoeken onder welke omstandigheden besmettingen in de werksituatie optreden en welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen om dit tegen te gaan, en gaat over tot de orde van de dag.

Van der Staaij

Segers

De motie Van der Staaij c.s. vraagt om uit te leggen welke impact thuiswerken heeft op het welbevinden van mensen, onder welke omstandigheden besmettingen optreden in de werksituatie en welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen om dit tegen te gaan.

Het dringende advies om thuis te werken wordt gegeven omdat thuiswerken noodzakelijk is om verspreiding van het virus tegen te gaan, voornamelijk door het beperken van reisbewegingen en contacten. De setting 'werksituatie' staat op plek 3 als het gaat om de hoeveelheid besmettingen, met 14,0% in de week van 1 december tot 8 december. Dit is bijna het dubbele van het aantal besmettingen in de setting 'school & kinderopvang' en bijna drie keer zoveel als in de setting 'verpleeghuis of woonzorgcentrum voor ouderen', die op plekken 4 en 5 staan.

Echter heeft thuiswerken wel een aantal nadelen; Volgens de gedragsunit van het RIVM geeft 35% aan niet thuis te kunnen werken. Daarnaast hebben mensen minder contact met hun collega's, waardoor eenzaamheid een rol kan gaan spelen. Ondanks dat geven de mensen hun leven een rapportcijfer van 7,3 en is de psychische gezondheid van de mensen 88,4% volgens de gedragsunit ronde 8 van het RIVM (02/12/2020 online gekomen). Er zijn ook een aantal voordelen; Er is minder/geen reistijd tussen meetings of woon-werkverkeer. Daarnaast is het beter te combineren met het privéleven en kunnen mensen thuis rustiger werken dan op kantoor.

Uit een peiling onder werknemers door TNO in november 2020 blijkt dat:

Thuiswerken & gezondheid:

- Er meer (deels) thuis gewerkt werd in november 2020, vergeleken met de vorige peiling in juni/juli 2020: van 45% naar 48%.
- Mensen in zn. *witte boorden* beroepen, die veelal op kantoor worden uitgevoerd, werkten in november het meeste thuis: 75% werkte thuis, waarvan 17% deels en 58% volledig. De zogenaamde *blauwe boorden* beroepen, die veelal op locatie worden uitgevoerd, werkten aanmerkelijk minder thuis: 23% werkte thuis, waarvan 9% deels en 14% volledig. Dit geldt in mindere mate ook voor de 'contactberoepen': 36% werkte thuis, waarvan 13% deels en 23% volledig.
- De sectoren waar het meest thuis, en minste op locatie werd gewerkt waren in november: de ICT (91% (deels) thuis, 81% volledig thuis), financieel (90% (deels) thuis, 83% volledig thuis), en bestuur (81% (deels) thuis, 66% volledig thuis).
- De sectoren waar het meest op locatie, en het minste thuis werd gewerkt waren in november: het vervoer (72% alleen op locatie), de horeca (77%) en de zorg (73%).

- De algehele ervaren gezondheid van werknemers is niet verslechterd ten opzichte van een jaar eerder, zelfs licht verbeterd. Dit geldt voor zowel locatiewerkers als thuiswerkers.
- Verder bleef ook het aandeel werknemers met burn-out klachten stabiel, en nam het aandeel werknemers met klachten aan nek, armen en schouders (KANS) af, vooral bij locatiewerkers.
- PM TNO komt met nadere resultaten op een indicator voor eenzaamheid.
- PM verzuim percentage in deze peiling vergeleken met eind 2019? Aan TNO vragen.

Verzuim en besmettingen:

- Het verzuim in november ligt hoger dan in de zomer: onder locatiewerkers steeg het percentage werknemers dat verzuimde in de periode voorafgaand aan de peiling van 18% naar 24%, en onder thuiswerkers van 13% naar 16%.
- Locatiewerkers met een contactueel beroep hebben het vaakst verzuimd. Een bevestigde COVID-19 besmetting als oorzaak voor het verzuim komt het vaakst voor bij blue collar workers op locatie (tabel 2b). Daarbij moet wel worden gerealiseerd dat het testbeleid ten tijde van de 2e meting niet voor alle beroepsgroepen gelijk was en dat bijvoorbeeld werknemers in de zorg of het onderwijs -die veel op locatie werken- voorrang kregen bij het testen en dus eerder zekerheid hadden over hun besmetting.

Maatregelen die toegepast worden op het werk:

- In november rapporteren werknemers vaker dat op het werk maatregelen worden toegepast om besmetting tegen te gaan, dan in de zomer. Het gaat om aandacht voor de algemene hygiëne maatregelen zoals handen wassen en afstand houden, de beschikbaarheid en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, en ook de mate waarin men daadwerkelijk in staat is om 1,5m afstand in acht te houden tot collega's en klanten. Dat laatste (afstand houden tot klanten) blijkt overigens voor 48% van de werknemers die op locatie werken, niet vaak/altijd te lukken.
- Van de werknemers die thuiswerkten, beschikte 39% over zowel een goede stoel, een instelbaar bureau, een los beeldscherm én een losse muis. Dat is meer dan in juni 2020, toen dit voor 33% gold. Toch had 45% nog behoefte aan extra middelen voor een goede thuis-werkplek, dat is ook iets meer dan in juni 2020.

Deze opbouw heb ik intern doorgekregen dus aangehouden:

- Thuiswerken noodzakelijk om verspreiding v tegen te gaan – beperkt reisbewegingen en contacten
- Thuiswerken geeft voor- en nadelen
- Voordelen: minder reistijd, betere combi privé, rustiger werken
- Nu langere tijd duurt zijn er meer mensen die moeite hebben met thuiswerken en de sociale gevolgen ervan. Ook toename werkdruk wordt vaak genoemd. SCP/pm/pm zeggen daarover:...
- Thuiswerken eist zijn tol.
- Toch volhouden.
- Want we zien dat de werkvloer ook besmettingsbron is. Dat blijkt uit (cijfer x,y,z). En van enkele besmettingen kan het snel accelereren.
- Eventueel: we zullen dit nog nader duiden / monitoren